

Uitgangspunten kadernota 2021

Inleiding

De uitgangspunten voor de kadernota 2021 bestaan uit twee delen. Eerst gaan we in op algemene (financiële) kaders en ontwikkelingen. Daarna zijn de technische uitgangspunten voor het samenstellen van de kadernota 2021 opgenomen. Deze uitgangspunten werken we uit in de programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024.

Algemene (financiële) kaders

In de Mijlpalen van Meierijstad 2017-2022 zijn algemene financiële kaders opgenomen. Deze gelden als uitgangspunt voor het samenstellen van de kadernota 2021. De financiële kaders uit de MvM zijn:

- een stabiele en meerjarig sluitende algemene financiële huishouding,
- de reservepositie en het weerstandsvermogen zijn op orde,
- structurele lasten worden gedekt met structurele inkomsten en
- de gemiddelde belastingdruk zal zo min mogelijk toenemen. Belastingen worden wel trendmatig aangepast (CBS indexering).

Daarnaast is in de MvM voor de financiën van het sociaal domein het volgende opgenomen:

De financiën van het sociaal domein beschouwen we als een gesloten systeem waarbij overschotten gereserveerd worden binnen een reserve sociaal domein. Incidentele tekorten die niet uit de reserve sociaal domein kunnen worden gedekt, worden verevend met de algemene reserve.

Het gesloten systeem is zo lang mogelijk in stand gehouden. Vanaf 2021 bij een herziening van de verdeelsystematiek van de algemene uitkering is dit niet meer mogelijk. Wij bereiden een advies voor hoe we hiermee om willen gaan vanaf de begroting 2021. In het verlengde daarvan doen we ook een voorstel met betrekking tot de bestemmingsreserve Sociaal Domein.

Ontwikkelingen

Uit de evaluatie van de MvM blijkt dat we als college voor de resterende bestuursperiode de hoogste prioriteit geven aan de uitvoering van actielijnen en uitvoeringsprogramma's gekoppeld aan vastgesteld beleid. Dit betekent dat we ons in 2020 en 2021 vooral richten op de realisatie van reeds afgesproken ambities. In de kadernota 2021 zullen we daarom nauwelijks nieuwe ambities opnemen.

Voor ontwikkelingen van het zogenaamde bestaand beleid nemen we in de kadernota 2021 op:

- de ontwikkelingen die wettelijk verplicht en/of noodzakelijk zijn;
- de ontwikkelingen van de vastgestelde actielijnen en uitvoeringsprogramma's gekoppeld aan vastgesteld beleid;
- de ontwikkelingen van de jaarschijf 2021 van het Mijlpalendocument, die al financieel meerjarig zijn verwerkt in de begroting 2020-2023;
- de financiële vertaling van de actualisatie van het meerjaren investeringsprogramma 2021-2024.

Technische uitgangspunten kadernota 2021/programmabegroting 2021-2024

Algemeen

Raming van lasten en baten vindt plaats op basis van het bestaande beleid, inclusief de besluiten die de raad tot en met juli 2020 neemt. Voor nieuw beleid c.q. gewijzigd beleid neemt het college de MvM als startpunt.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is gekoppeld aan de rijksuitgaven. De rijksuitgaven worden jaarlijks opgehoogd met loon- en prijsontwikkelingen. Door de koppeling zit een compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen automatisch in de algemene uitkering.

We ramen de algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2020.

Bij de septembercirculaire 2019 is de algemene uitkering uit het gemeentefonds neerwaarts bijgesteld i.v.m. te verwachte onderuitputting op Rijksmiddelen. Voor de meerjarenraming 2022-2024 houden we uit voorzichtigheid rekening met lagere inkomsten i.v.m. mogelijke neerwaartse bijstelling bij de septembercirculaire 2020.

De uitkomsten van de septembercirculaire 2020 verwerken we bij de 1^e berap 2021.

Per 2021 komt er een herziening van het totale gemeentefonds. Het doel van de herziening is om te komen tot een volledige en integrale herijking van het gemeentefonds.. Door de herijking van het gemeentefonds krijgen gemeenten te maken met positieve of negatieve herverdeeeffecten. Volgens planning komt de publicatie van de nieuwe verdeling in de meicirculaire 2020. Wij zullen u, indien bekend, informeren over de financiële effecten vóór het vaststellen van de kadernota.

Door wijziging in de taken (taakmutaties) verandert de algemene uitkering. Bij nieuwe taken wordt geld toegevoegd en bij het weghalen van taken bij gemeenten wordt geld uit de algemene uitkering gehaald.

Wij hanteren de volgende uitgangspunten voor taakmutaties in het gemeentefonds:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het taakveld Algemene Uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen dat taakveld. Bij de kadernota/programma-begroting vindt integrale afweging plaats. Middelen kunnen dan ingezet worden voor het betreffende taakveld of toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente.
- Bij een verhoging/verlaging van bestaande middelen die geoormerkt zijn zal ook de verhoging/verlaging worden geoormerkt;
- Bij de uitgangspunten voor taakmutaties in het gemeentefonds was opgenomen dat we in principe een verhoging of verlaging van de middelen sociaal domein oormerken. Dit is vanaf 2021 bij een herziening van de verdeelsystematiek niet meer mogelijk en dit uitgangspunt vervalt hierdoor per 2021.

Overheveling van budgetten

De toegestane manieren zijn opgenomen in de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV.

Wij kiezen voor de mogelijkheid om de uitvoering van de 'overgehevelde' activiteiten en bijhorende lasten ten laste te brengen van de exploitatie in het nieuwe jaar. Bij het vaststellen van de jaarrekening van het oude jaar stemt de gemeenteraad in met het overhevelen van de niet aangewende middelen naar het nieuwe begrotingsjaar.

Budgetoverheveling vindt alleen plaats als:

- er een beleidsinhoudelijke noodzaak is om het geld te behouden voor uitvoering in het nieuwe jaar
- er in het nieuwe jaar geen middelen beschikbaar om deze uitgaven te dekken (financiële noodzaak)
- de uitvoering in het nieuwe jaar past binnen de planning van het werkatelier
- de daadwerkelijke realisatie uiterlijk plaatsvindt in het nieuwe jaar d.w.z. er kan één keer budgetoverheveling plaatsvinden
- het over te hevelen budget minimaal € 25.000 bedraagt.

Prijsindexering

Het bedrag voor prijsstijging reserveren we op één verzamelbudget binnen het programma 0 onder "overige baten en lasten". De verwachte prijsontwikkelingen baseren we op verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan (CEP) 2020, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC).

Indien prijsstijgingen contractueel zijn bepaald, dan vindt verhoging van het desbetreffende budget plaats ten laste van het verzamelbudget.

Loonkosten

De loonkosten van het gemeentelijk personeel berekenen we op basis van de formatie per 1 mei 2020. De huidige cao heeft een looptijd van 1 januari 2020 tot 1 januari 2021. Indien een nieuwe cao beschikbaar is worden de financiële consequenties hiervan opgenomen.

De ontwikkeling van de loonkosten wordt gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan 2020, loonvoet sector overheid.

De loonkosten zijn geraamd op basis van het maximum van de salarisschaal.

Huren en pachten

De huren en pachten die de gemeente in rekening brengt indexeren we met het percentage voor 'prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC)'.

Rekenrente

De rekenrente (ook voor de grondexploitatie) is gebaseerd op de BBV. Voor de programmabegroting 2021 actualiseren we de percentages. Meerjarig wordt het berekende percentage 2021 gelijk gehouden.

Kapitaallasten

Wij berekenen begrotingstechnisch kapitaallasten vanaf het jaar van beschikbaar stellen van middelen voor een investering. Voor het eerste jaar nemen we een incidenteel voordeel op van 50% van de kapitaallasten. Dit is conform het gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 van de provincies. De werkelijke kapitaallasten vinden plaats conform de nota waarden en afschrijven 2017.

Onroerende zaakbelasting

De waardebeoordeling voor woningen en niet-woningen baseren we op waarde peildatum 1 januari 2020.

Waarde mutaties compenseren we in het tarief, hierbij blijft de geraamde opbrengst gelijk. De toename van de waarde WOZ als gevolg van nieuwbouw nemen we op als extra inkomsten. Met ingang van 2019 vindt indexering van de tarieven plaats met als index de prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC).

In de meerjarenraming 2022-2024 houden we rekening met een extra hogere opbrengst van 2% (tariefsverhoging van 2%) vanaf 2021 bovenop de jaarlijkse indexering.

Tarieven rioolheffing en afvalstoffenheffing

De tarieven voor rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn maximaal 100% kostendekkend.

Onvoorziene uitgaven

Jaarlijks ramen we een bedrag voor onvoorziene uitgaven van € 250.000. Dit bedrag kan het college gedurende het jaar inzetten voor het dekken van incidentele tegenvallers in de exploitatie van bestaand beleid en ter dekking van lasten voor activiteiten die van tevoren niet voorzien zijn, maar die gedurende het begrotingsjaar wel belangrijk zijn. Het college rapporteert bij de bestuursrapportages en de jaarrekening over het verloop en aanwending van deze post.

Grondzaken

Het huidige grondbeleid is situationeel..

Het streven is dat alle grondexploitaties samen minimaal kostendekkend worden uitgevoerd en ieder jaar wordt gekeken welke grondexploitaties kunnen worden afgesloten. Een eventueel positief resultaat wordt toegevoegd aan de algemene risicoreserve.

Vervangingsinvesteringen

Vervangingsinvesteringen worden opnieuw aangevraagd als investering bij de kadernota. Voor 2021 vindt inventarisatie plaats van vervangingsinvesteringen. Dit wordt integraal afgewogen bij de kadernota 2021.

Verbonden partijen

De bijdragen voor verbonden partijen zijn gebaseerd op de kadernota's en begrotingen 2021 van de verbonden partijen.

Subsidies

Het aantal subsidies en de samenstelling wordt gebaseerd op het desbetreffende subsidiebeleid. Voor de indexerings wordt de algemene subsidieverordening Meierijstad nageleefd.